

Παιδαγωγική Ψυχολογία Ι

ΘΕΟΡΙΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΤΟΥ THORNDIKE

↓ Συντελεστική Εξάρτηση.

1^{ος} Κύριος νόμος : Νόμος του αποτελέσματος
μάθησης του THORNDIKE

2^{ος} κύριος νόμος : Νόμος ετοιμότητας

3^{ος} κύριος νόμος : Νόμος άσκησης.

① Νόμος αποτελέσματος

Όταν το άτομο έχει μια αντίδραση που δεν φέρει πως να την διαχειριστεί. Τότε κρατά τα θετικά αποτελέσματα (θετική αντίδραση), ικανοποίηση.

(οι μη χειριστές χρησιμοποιούν την λέξη εξάρτηση, διότι το άτομο εξαρτάται από το περιβάλλον του).

Η ικανοποίηση είναι παρατηρήσιμη συμπεριφορά.

Είναι υποκειμενικό για τον καθένα, το πως θα ερμηνεύσει το κάθε τι (πχ αν η γάτα δεν πεινάσει δεν θα "πάλευε" να βρει τρόπο, για να βγει από το κλουβί και να πάρει την τροφή)

Αντιδράσεις που προκαλούν ευχαρίστηση ή ικανοποίηση σε μια δεδομένη κατάσταση, συνδέονται με αυτήν την κατάσταση.

Αν η κατάσταση αυτή ξανά εμφανιστεί στο μέλλον, θα έχουν την ίδια αντίδραση.

Δυσαρέσκεια έχει αντιδράσεις μη θετικές. Την επόμενη φορά θα προσπαθήσουμε να τις αποφύγουμε.

② Νόμος ετοιμότητας (κύριος νόμος)

Ένα άτομο μαθαίνει καλύτερα, όταν είναι έτοιμο να μάθει.

Ενώ δεν θα μάθει, όταν το ίδιο θεωρεί ότι δεν είναι έτοιμο να μάθει.

Αρα η ετοιμότητα έχει διττή έννοια:

1) Γνωσιώ: μπορώ να το μάθω, έχω την ικανότητα.

2) Επιθυμία: θέλω να το μάθω.

Το άτομο μπορεί και θέλει να μάθει.

Είναι φυσικά και νοητικά έτοιμο να μάθει (πχ τα παιδιά από μια ηλικία και μετά μαθαίνουν να περπατάνε και σταματούν το μπουσούλημα γιατί ο σκελετός τους, τους το επιτρέπει)

{ Σύμφωνα με την θεωρία Ραντον, φοβόμαστε τα Μαθηματικά λόγω του κακού βαθμού, που ίσως έχουμε πάρει σε αυτά.

Όταν το ζητούμενο δεν μπορεί να αφοκιωθεί λόγω της ηλικίας (δυσονητα/δύσκολα), τότε προκαλείται φόβος (δεν είναι έτοιμο το άτομο νοητικά) να μάθει/καταλάβει κάποια πράγματα

Δεν φταίει το πρόσωπο (ο δάσκαλος)

Όταν ο οργανισμός (το άτομο) είναι έτοιμος να κάνει μια δουλειά και την κάνει καλά, τότε του προκαλείται ευχαρίστηση.

Αντιθέτως αν δεν την κάνει καλά που προκαλείται δυσαρέσκεια

③ Νόμος αίσκησης (ή επανάληψης)

Αυτό που επαναλαμβάνουμε πολλές φορές και το μαθαίνουμε καλύτερα, το ανακαλούμε πιο γρήγορα.

Νόμος χρήσης

Η συχνή αίσκηση σε οδηγεί στο δυνάμωμα του δεσμού, ανάμεσα στο ερέθισμα και την αντίδραση.

Νόμος αχρησίας

Η ελλειψη αίσκησης οδηγεί στην εξασθένηση του δεσμού ανάμεσα στο ερέθισμα και την αντίδραση.

Thorndike: Η επανάληψη είναι η βάση, πάνω στην οποία δημιουργούνται οι συνήθειες.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ THORNDIKE.

1. Νόμος πολλαπλής αντίδρασης

Δεν μπορεί να κάνει με την 1^η φορά την αντίδραση που θα τον οδηγήσει στην αποτυχία ή επιτυχία (πρέπει να αντιδράσει πολλές φορές)

Έννοια του ΛΑΘΟΥΣ (για να αντιμετωπίσουμε μια (προβληματική) κατάσταση.

Καλά λαιθή: Όταν το άτομο δεν έχει τις απαραίτητες πληροφορίες.
(πχ ο φελλός δεν επιπλέει (βυθίζεται) λάδι)

Κακά λαιθή: Όταν το άτομο έχει τις απαραίτητες πληροφορίες και παρόλα αυτά κάνει λαιθή.

Το ΛΑΘΟΣ ≠ αποτυχίας
↓
σταμάτα να προσπαθεί

Thorndike

Μια αποτυχία δεν είναι πάντα ένα λάθος.
Είναι ότι καλύτερο μπορούσε να κάνει το άτομο
την προκειμένη στιγμή.

0 Thorndike συνδέεται με τον Skinner.

2. Νόμος Διαίθεσης - σταίσης (του οργανισμού)

Η αντίδραση σε μια κατάσταση

• Φύση της αντικειμενικής κατάστασης

• Στάση/Διαθεση του οργανισμού εμείνη τη δεδομένη στιγμή.

Από τις προηγούμενες εμπειρίες και διαθέσεις της συχμής.

Το πως θα μάθουμε, εξαρτάται από την ίδια την φύση.

3. Νόμος επικρατέστερων στοιχείων (εκλεκτική δραστηριότητα)

Σχετίζεται με μια ικανότητα για επιλογή κατά την

μάθηση, όταν το άτομο αντιμετωπίζει μια

προβληματική κατάσταση, έχει την ικανότητα να διακρίνει

και να επιλέξει ορισμένα σημαντικά χαρακτηριστικά

της προβληματικής κατάστασης

και να ενεργεί με βάση αυτή, παραχμίζοντας

τα επουσιώδη χαρακτηριστικά της κατάστασης

Τα επικρατέστερα στοιχεία αποτελούν ερεθίσματα

Δίνουν στο άτομο πρόσθετες πληροφορίες, που το βοηθούν

για να αντιμετωπίσει μια κατάσταση.

4. Νόμος απάντησης κατά αναλογία. (μεταβίβαση της μάθησης)

Ο οργανισμός απαντά με όμοιο ή παρόμοιο τρόπο σε όμοιες ή παρόμοιες καταστάσεις.

Σε περίπτωση που ένα άτομο δεν έχει δημιουργήσει δεσμούς για το πως θα αντιμετωπίσει μια κατάσταση τότε ενεργούνται δεσμοί που το άτομο έχει μάθει σε κάτι παρόμοιο που του έχει συμβεί.

Η αντιμετώπιση μιας νέας προβληματικής κατάστασης γίνεται α) με την βοήθεια πολλών αναμνήσεων που έχει ο οργανισμός
β) με την μερική ή ολική ομοιότητα που παρουσιάζει η νέα κατάσταση - ερεθισμα, με μια παλιά

πχ Όταν έχω μάθει να οδηγώ ένα αμάξι \Rightarrow μπορώ να οδηγήσω και ένα παρόμοιο αμάξι (με το αρχικό)

Μεταβ. μάθ Η παλιά γνώση βοηθά να μάθουμε και κάποια καινούρια.

Αρνητική ο παλιός τρόπος παρέμβαινει στο να μάθω κάτι καινούριο.

Κατακόρυφη μεταβ. μάθησης : Η έκταση της μεταβίβασης είναι ανάλογη των ταυτόσημων στοιχείων.

Αρχή της πόλωσης

Οι συνεκτικοί δεσμοί ανάμεσα σε ερέθισμα - αντίδραση δρουν με μεγαλύτερη ευκολία προς την κατεύθυνση του αρχικού τους σχηματισμού, παρά προς την αντίθετη κατεύθυνση.

ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ SKINNER (20 Μαρτίου 1904) (Burrhus Frederick Skinner)

- ριζοσπαστικός μηχανεβιοριστής.
πρακτική εξάρτηση (operant conditioning)

Η αντίδραση του ατόμου συνδέεται είτε από αρνητικές είτε από θετικές συνέπειες.

"Ενισχύστε ό,τι θεωρείτε επιθυμητό και αγνοήστε ό,τι θεωρείτε ανεπιθύμητο"

Υπέρμαχος της άποψης:

Το περιβάλλον διαμορφώνει συμπεριφορές.

Skinner

"Δεν κατήφθηνα ποτέ τη ζωή μου δεν την σχεδίασα, δεν πήρα ποτέ αποφάσεις. Τα πράγματα προέκυπταν και τις παίρναμε τις αποφάσεις για μένα. Αυτό είναι ζωή".

Η ζωή είναι αποτέλεσμα προηγούμενων ενισχύσεων
Συνέπης μαθητής: συνέπειες συμπεριφορών (βαθμός, επιβράβευση).

Θετική ενίσχυση: Φέρνομαι με τέτοιο τρόπο, ο οποίος μου φέρνει την ευτυχία. κατάσταση
Αρνητική ενίσχυση: συμπεριφέρομαι με τρόπο που μπορώ να σε απαλλάξω από κάποιες